

Opatření rámcové strategie pro energetickou unii

Informační podklad

- Návrh nařízení o závazném každoročním snižování emisí skleníkových plynů členskými státy v období 2021-2030
- Návrh nařízení o zahrnutí emisí skleníkových plynů a jejich pohlcování v důsledku využívání půdy, změn ve využívání půdy a lesnictví do rámce politiky v oblasti klimatu a energetiky do roku 2030
- Sdělení o evropské strategii pro nízkoemisní mobilitu
- Sdělení o urychlení přechodu EU na nízkouhlíkovou ekonomiku

Podklad k dokumentům Rady č. 11333/16, 11483/16,
11494/16 a 11522/16
září 2016
zpracovala: Eva Balounová

Obsah:

- Hodnocení z hlediska principu subsidiarity:..... 4
- Odůvodnění a předmět:..... 4
- Obsah a dopad: 4
- Stanovisko vlády ČR: 9
- Předpokládaný harmonogram projednávání v orgánech EU: 10
- Projednávání ve výboru pro evropské záležitosti PS PČR:.. 11

AKTUÁLNÍ VYDÁNÍ:	ŘADA: DOKUMENTY EU
Název: Opatření rámcové strategie pro energetickou unii	Typ řady: interní
Zpracovala: Balounová, E.	První vydání řady: říjen 2004
Číslo: Podklad k dokumentům Rady č. 11333/16, 11483/16, 11494/16 a 11522/16	Frekvence vydání řady: nepravidelná
Datum: září 2016	Zaměření: Informační podklady k dokumentům EU projednávaným VEZ
Klíčová slova: emise skleníkových plynů; nízkoemisní mobilita; nízkouhlíkové hospodářství; změna klimatu	Jazyk: CZ Vydavatel: Kancelář Poslanecké sněmovny, Sněmovní 4, 118 26 Praha 1

PARLAMENTNÍ INSTITUT plní úkoly vědeckého, informačního a vzdělávacího střediska pro Poslaneckou sněmovnu, její orgány, poslance a Kancelář Poslanecké sněmovny, pro Senát, jeho orgány, senátory a Kancelář Senátu. Naše činnosti a produkty uvádíme níže.

Oddělení všeobecných studií	STUDIE Srovnávací studie Analytické studie	ODPOVĚDI NA DOTAZ Stručné odpovědi na dotazy členů Parlamentu	VYBRANÁ TÉMATA Studie zpracované k aktuálním problematikám	MONITORING Vybrané hospodářské měnové a sociální ukazatele	MIGRACE Přehled aktualit v oblasti migrace za vybrané období
	PŘEHLED SZBP Společná zahraniční a bezpečnostní politika EU	EUROZÓNA+ Přehled ekonomických událostí v EU	PODKLADY pro zahraničně politická jednání	PŘEDNÁŠKY pro zahraniční delegace, PS, Senát	
Oddělení pro evropské záležitosti	STANOVISKA kompatibility nevládních návrhů zákonů s právem EU	KONZULTACE k předkládaným vládním návrhům zákonů	DOKUMENTY EU Výběr z aktů a dokumentů EU zaslaných PS	ZPRÁVY Aktuální agenda v Bruselu	PODKLADY pro jednání výboru na mezinárodní úrovni
	INFORMAČNÍ STŘEDISKO Informace o činnosti Poslanecké sněmovny a prohlídky budov	ECPRD Spolupráce s Evropským centrem pro parlamentní výzkum a dokumentaci	PŘEDNÁŠKY pro Poslaneckou sněmovnu, pro školy, veřejnost	INFORMAČNÍ MATERIÁLY o fungování Poslanecké sněmovny, o legislativním procesu	ZÁPISY ze schůzí, seminářů, přednášek, kulatých stolů

NÁVRH NAŘÍZENÍ

Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady o závazném každoročním snižování emisí skleníkových plynů členskými státy v období 2021–2030 pro potřeby odolné energetické unie a za účelem splnění závazků podle Pařížské dohody a o změně nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 525/2013 o mechanismu monitorování a vykazování emisí skleníkových plynů a podávání dalších informací vztahujících se ke změně klimatu

KOM(2016) 482 v konečném znění, kód Rady 11483/16

Interinstitucionální spis 2016/0231/COD

NÁVRH NAŘÍZENÍ

Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady o zahrnutí emisí skleníkových plynů a jejich pohlcování v důsledku využívání půdy, změn ve využívání půdy a lesnictví do rámce politiky v oblasti klimatu a energetiky do roku 2030 a o změně nařízení Evropského parlamentu a Rady č. 525/2013 o mechanismu monitorování a vykazování emisí skleníkových plynů a podávání dalších informací vztahujících se ke změně klimatu

KOM(2016) 479 v konečném znění, kód Rady 11494/16

Interinstitucionální spis 2016/0230/COD

SDĚLENÍ

Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů - Evropská strategie pro nízkoemisní mobilitu

KOM(2016) 501 v konečném znění, kód Rady 11333/16

SDĚLENÍ

Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů - Urychlení přechodu EU na nízkouhlíkovou ekonomiku - Sdělení doprovázející opatření rámcové strategie pro energetickou unii: legislativní návrh o každoročním snižování emisí skleníkových plynů členskými státy v období 2021-2030, legislativní návrh o zahrnutí emisí skleníkových plynů a jejich pohlcování v důsledku využívání půdy, změn ve využívání půdy a lesnictví do rámce politiky v oblasti klimatu a energetiky do roku 2030 a sdělení o evropské strategii pro nízkoemisní mobilitu

KOM(2016) 500 v konečném znění, kód Rady 11522/16

- **Právní základ:**

Článek 192 odst. 1 Smlouvy o fungování Evropské unie.

- **Datum zaslání Poslanecké sněmovně prostřednictvím VEZ:**

02. 08. 2016 (KOM(2016) 482 v konečném znění, KOM(2016) 479 v konečném znění)

26. 07. 2016 (KOM(2016) 501 v konečném znění)

27. 07. 2016 (KOM(2016) 500 v konečném znění)

- **Procedura:**
Řádný legislativní postup.
- **Předběžné stanovisko vlády (dle § 109a odst. 1 jednacího řádu PS):**
Datované dnem 2. 9. 2016, 5. 9. 2016 a 7. 9. 2016, doručené do výboru pro evropské záležitosti dne 13. 9. 2016 prostřednictvím systému ISAP.
- **Hodnocení z hlediska principu subsidiarity:**
Návrhy jsou v souladu s principem subsidiarity.

- **Odůvodnění a předmět:**

Evropská unie si vytyčila cíl snížit do roku 2050 emise skleníkových plynů o 80 %. V říjnu roku 2014 byl Evropskou radou schválen Rámcový politiky v oblasti klimatu, kde je závazek snížit do roku 2030 celkové domácí emise skleníkových plynů EU nejméně o 40 % oproti roku 1990. Aby toho bylo hospodárně dosaženo, mají odvětví, na která se vztahuje systém EU pro obchodování s emisemi (EU ETS), snížit své emise o 43 % oproti roku 2005, ostatní odvětví o 30 % oproti roku 2005.

V létě 2015 byl představen tzv. letní energetický balíček, který obsahoval návrhy, jež mají za cíl změnit postavení spotřebitelů energie, zahájit přebudování evropského trhu s elektřinou, modernizovat označování energetické účinnosti a revidovat systém EU pro obchodování s emisemi, a přispět tak k vytvoření energetické unie.

V prosinci 2015 byly tyto snahy směřující k přechodu na nízkouhlíkové hospodářství umocněny schválením Pařížské dohody.

Dle Strategie Evropa 2020 je potřeba podpora oddělení hospodářského růstu od využívání zdrojů, podpora přechodu na nízkouhlíkovou ekonomiku, větší využití obnovitelných zdrojů energie, modernizace odvětví dopravy a podpora energetické účinnosti. Potřeba přechodu k nízkoemisní mobilitě byla vyjádřena již např. v Bílé knize: Plán jednotného evropského dopravního prostoru.¹ Předkládaná opatření mají přispět k přechodu na nízkouhlíkové hospodářství.

Tento tzv. letní klimatický balíček obsahuje jednak sdělení o urychlení přechodu EU na nízkouhlíkovou ekonomiku, které je zastřešujícím dokumentem a představuje podpůrná opatření, která podpoří přechod na nízkouhlíkové hospodářství. Balíček dále obsahuje sdělení o evropské strategii pro nízkoemisní mobilitu, která je klíčová, jelikož odvětví dopravy představuje asi jednu čtvrtinu evropských emisí skleníkových plynů a je hlavním zdrojem znečištění ovzduší ve městech. Konečně balíček obsahuje návrhy dvou nařízení – návrh nařízení ESR, které pokrývá sektory, jež nejsou zahrnuty v systému obchodování s emisními povolenkami (EU ETS), a má zajistit, aby v těchto sektorech došlo ke snížení emisí skleníkových plynů do roku 2030 o 30 % oproti roku 2005; a návrh nařízení LULUCF, které ukotvuje sektor LULUCF jako tzv. samostatný třetí pilíř společně se systémem EU ETS a nařízením ESR.

- **Obsah a dopad:**

1. Sdělení o urychlení přechodu EU na nízkouhlíkovou ekonomiku

Toto sdělení je průvodním dokumentem k celému balíčku. Je konstatováno, že je potřeba, aby si EU udržela a využila svoji výhodu průkopníka při podpoře obnovitelných zdrojů energie a energetické účinnosti a při soutěži v rozvoji dalších globálních trhů s nízkouhlíkovými technologiemi. Předkládaný balíček má Evropě pomoci zachovat si konkurenceschopnost a

---

¹ KOM (2016) 144 v konečném znění

připravit ji na budoucnost. Balíček jednak navrhuje diferencované vnitrostátní cíle snižování emisí pro rok 2030, které zohledňují hrubý domácí produkt každého členského státu, a dále je vůbec poprvé do rámce politiky EU v oblasti energetiky a klimatu zahrnuto odvětví využívání půdy a lesnictví. Nicméně flexibilita vůči jiným odvětvím bude omezená, jelikož Komise usiluje o rovnováhu mezi větším množstvím pobídek pro zachycování uhlíku a snižování emisí z půdy a lesů a potřebou zachovat ekologickou vyváženost rámce EU pro ochranu klimatu, aby existovala motivace ke snižování emisí v odvětvích stavebnictví, dopravy a zemědělství.

Sdělení uvádí, že tento právní rámec je východiskem pro členské státy, aby navrhly opatření, která jsou nejvhodnější k využití přínosů z přechodu na nízkouhlíkovou ekonomiku, a dosáhly svých cílů. Sdělení představuje nástroje a podpůrná opatření, jimiž bude EU v tomto členské státy podporovat:

- Strategie pro energetickou unii a další odvětvové iniciativy

Komise předkládá strategii nízkoemisní mobility; přezkoumává rámec EU pro energetickou účinnost a předloží návrhy ohledně toho, jak získat financování na renovaci budov; dále přezkoumá politiku používání hnojiv; v oblasti nakládání s odpady se očekává přínos již představených návrhů (koncem 2015)².

- Průřezové nástroje a hnací faktory (podpůrné faktory)
  - Oběhové hospodářství – účinné využívání materiálů a zdrojů (viz balíček 2015)³
  - Inovace pro konkurenceschopnost – bude předložena integrovaná strategie energetické unie pro výzkum, inovace a konkurenceschopnost
  - Přesměrování a navýšení investic
  - Spravedlivá společenská transformace a nové dovednosti – očekává se, že přechod na nízkouhlíkovou ekonomiku povede ke snížení počtu pracovních míst na tradičních trzích, vzniknou však nová pracovní místa; bude představen Plán pro odvětvovou spolupráci v oblasti dovedností
  - Obchodní a vývozní příležitosti

Členské státy jsou závěrem vyzvány, aby maximálně využily příznivého prostředí EU, aby přechod na nízkouhlíkovou ekonomiku proběhl pokud možno bezproblémově a spravedlivě.

2. Sdělení o evropské strategii pro nízkoemisní mobilitu

Nízkoemisní mobilita je klíčovým prvkem. Odvětví dopravy představuje asi jednu čtvrtinu evropských emisí skleníkových plynů a je hlavním zdrojem znečištění ovzduší ve městech. Největším problémem je silniční doprava, která produkuje 70 % emisí skleníkových plynů z odvětví dopravy. Cílem je snížit emise skleníkových plynů v odvětví dopravy do roku 2050 alespoň o 60 % v porovnání s rokem 1990, dále musí být snižovány emise látek zdraví škodlivých. Klíčovými prostředky k tomu mají být: vyšší účinnost systému dopravy; využití alternativních zdrojů energie s nízkými emisemi v odvětví dopravy a dopravní prostředky s nulovými emisemi. To bude podpořeno horizontálními nástroji. Je řečeno, že přechod k nízkoemisní mobilitě již započal na celém světě a

---

² KOM (2015) 593 v konečném znění, KOM (2015) 594 v konečném znění, KOM (2015) 595 v konečném znění, KOM (2015) 596 v konečném znění a KOM (2015) 614 v konečném znění, ke kterým VEZ přijal usnesení č. 239 na své 44. schůzi

³ VEZ přijal k balíčku usnesení č. 239 na své 44. schůzi (viz [zde](#))

jeho tempo se zrychluje. Např. pro evropské výrobce automobilů představuje příležitost k modernizaci, rozhodnějším zavádění nových technologií a obnovení důvěry zákazníků.

Přílohu strategie tvoří Akční plán pro nízkoemisní mobilitu, kde jsou opatření ještě jednou shrnuta.

Sdělení uvádí následující opatření:

- Regulační rámec EU má projít změnou, která usnadní přechod na nízkoemisní mobilitu:
  - Optimalizace dopravního systému a zlepšení jeho účinnosti

Digitální řešení v oblasti mobility: v odvětví silniční dopravy je vyvíjeno úsilí ke stimulaci rozvoje a zavádění kooperativních inteligentních dopravních systémů; Komise pracuje na vytvoření rámce pro rychlé a koordinované zavedení těchto systémů v celé EU. Spravedlivé a účinné stanovování cen v odvětví dopravy: přijetí opatření na úrovni států a obcí ohledně poplatků v oblasti osobní dopravy – měly by být dle skutečně ujeté vzdálenosti, aby odrážely zásadu, že platí znečišťovatel a uživatel.⁴ Podpora multimodality: návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady o zjednodušení opatření pro rychlejší provádění projektů společného zájmu v rámci transevropské dopravní sítě; přezkum nařízení č. 913/2010 o evropské železniční síti pro konkurenceschopnou nákladní dopravu; návrh na změnu směrnice Rady 92/106/EHS o stanovení společných pravidel pro určité druhy kombinované dopravy zboží mezi členskými státy; přezkum nařízení (ES) č. 1073/2009 o společných pravidlech pro přístup na mezinárodní trh autokarové a autobusové dopravy.

- Širší využití alternativních zdrojů energie s nízkými emisemi v odvětví dopravy

Odvětví dopravy v EU je z hlediska svých energetických potřeb stále zhruba z 94 % závislé na ropě, a tudíž na dovozu. Komise prověřuje možnosti, jak poskytnout významné pobídky inovacím v oblasti zdrojů energie, které jsou nezbytné pro dlouhodobou dekarbonizaci – např. zavedením povinnosti dodavatelů paliv zajistit určitý podíl alternativní energie z obnovitelných zdrojů, jako jsou např. pokročilá biopaliva a syntetická paliva. Komise se zaměřuje na postupné vyřazení biopaliv z potravinářských plodin a jejich nahrazení pokročilejšími biopalivy. Dále se očekává rostoucí využití zemního plynu, využití bio-metanu a syntetického metanu. Na základě směrnice 2014/94/EU o zavádění infrastruktury pro alternativní paliva mají členské státy do listopadu 2016 navrhnout politické rámce pro zavádění veřejně dostupných elektrických stanic pro dobíjení vozidel a čerpacích stanic pro doplňování zemního plynu a volitelně rovněž pro doplňování vodíku. Cílem je infrastruktura pro dobíjení a pro údržbu napříč Evropou. Komise posoudí potřebu přizpůsobení stávajících finančních nástrojů s cílem usnadnění přeshraničních investičních projektů na zavádění infrastruktury pro dobíjení a alternativní paliva. Komise v souvislosti se svými činnostmi v oblasti energetické účinnosti zkoumá možnosti na podporu zřízení nabíjecích stanic pro elektromobily v budovách. Je potřeba vyvinout normy pro indukční dobíjení a dobíjecí přípojky pro elektrické autobusy a motocykly.

- Přechod k vozidlům s nulovými emisemi

Je nezbytné další vylepšení spalovacího motoru a zaměření se na nákladní silniční a autobusovou a autokarovou dopravu. Je potřeba zlepšení v oblasti zkoušení vozidel a znovuzískání důvěry

---

⁴ Přezkum směrnice 1999/62/ES o výběru poplatků za užívání určitých pozemních komunikací těžkými nákladními vozidly a Přezkum směrnice 2004/52/ES o interoperabilitě elektronických systémů pro výběr mýtného ve Společenství a rozhodnutí Komise o definici evropské služby elektronického mýtného a jejích technických prvků (rozhodnutí Komise 2009/750/ES)

spotřebitelů. Po roce 2020 mají být ještě více sníženy emise z tradičních spalovacích motorů, bude nutné zavádět vozidla s nízkými a nulovými emisemi. Je potřeba informovat spotřebitele, vytvořit pobídky (např. daňové nástroje) a podpořit rozvoj domácí výrobní základny článků elektrických baterií nové generace.⁵ EU bude rovněž muset zavést opatření, která aktivně omezí emise oxidu uhličitého z nákladních automobilů, autobusů a autokarů, se zvláštní kategorií městských autobusů (kde by měla být prozkoumána možnost dosažení zvláštního cíle nulových emisí).⁶

- Podpůrné horizontální nástroje (vytvoření příznivého prostředí pro nízkoemisní mobilitu):

Nízkoemisní mobilita by mohla ovlivnit dodávky energie, protože vytvoří poptávku pro určitých zdrojích energie a zároveň sníží poptávku po jiných zdrojích. Je třeba řešit problémy s distribucí a další.⁷ Má být představena integrovaná strategie pro výzkum, inovace a konkurenceschopnost pro energetickou unii (Evropa zaostává např. v oblasti alternativní energie a trhy vozidel s nízkými emisemi rostou rychleji mimo EU). Je třeba vytvořit regulační rámce k povzbuzení vývoje digitálních technologií a jejich prosazení se na trhu a nastavit normy, které zajistí interoperabilitu, a to i přeshraniční, a umožnit výměnu dat a současně se zabývat otázkou ochrany údajů a kybernetické bezpečnosti. Ve sdělení o digitalizaci průmyslu již Komise představila opatření na podporu nových obchodních modelů, včetně ekonomiky sdílení. Dále je potřeba se zaměřit na dovednosti, investice, opatření ze strany měst (městská doprava má značný podíl na emisích skleníkových plynů), celosvětová opatření v oblasti mezinárodní dopravy (letecká doprava, lodní doprava).

Komise naléhá na všechny aktéry, aby se aktivně zapojili a spoluprací na všech úrovních a napříč odvětvími přispěli k úspěšnému provedení strategie. Komise rovněž zahajuje veřejné konzultace týkající se přístupu ke snižování emisí ze silniční dopravy.

3. Návrh nařízení o závazném každoročním snižování emisí skleníkových plynů členskými státy v období 2021-2030 (ESR)

Důvodová zpráva k návrhu uvádí, že při stávajících uplatňovaných politikách se neočekává dostatečné snížení emisí skleníkových plynů, aby bylo dosaženo cíle EU pro rok 2030, zejména pak ve snížení emisí skleníkových plynů v odvětvích mimo systém EU ETS. I při úplném uplatňování stávajících právně závazných cílů a schválených politik se očekává snížení o přibližně 24 %. Proto jsou zapotřebí vnitrostátní cíle v oblasti snížení emisí, které poskytnou pobídku pro další politiky podněcující k výraznějšímu snižování. Tento návrh stanoví vnitrostátní cíle v souladu se snížením emisí v rámci celé EU v odvětvích mimo systém EU ETS do roku 2030 o 30 % v porovnání s rokem 2005, a to spravedlivým způsobem – v rozmezí od 0 % do -40 % podle hrubého domácího produktu (HDP) na obyvatele, jak schválila Evropská rada. U členských států s HDP na obyvatele vyšším než průměr EU jsou cíle dále upraveny za účelem zohlednění nákladové efektivity v rámci této skupiny. Snížení podle tohoto nařízení podporuje zlepšení zejména u budov, v zemědělství, při nakládání s odpady a v dopravě. Tento návrh rovněž provádí závazky EU dle Pařížské dohody o změně klimatu.

---

⁵ Přezkum nařízení (EU) č. 443/2009 a nařízení (EU) č. 510/2011, která zavádějí emisní normy pro osobní automobily a dodávky a přezkum směrnice 1999/94/ES o dostupnosti informací pro spotřebitele o spotřebě paliva a emisích CO₂ při prodeji nových osobních automobilů

⁶ Návrh na certifikační postup emisí oxidu uhličitého z těžkých užitkových vozidel (na základě simulačního nástroje VECTO), návrh na systém sledování a hlášení pro těžká užitková vozidla (nákladní automobily a autobusy), návrh na stanovení norem palivové účinnosti těžkých užitkových vozidel, přezkum směrnice 2009/33 o podpoře čistých a energeticky účinných silničních vozidel

⁷ Prostřednictvím Rámcové strategie k vytvoření odolné energetické unie s pomocí progresivní politiky v oblasti změny klimatu.

Česká republika má dle tohoto návrhu omezit v roce 2030 své emise skleníkových plynů nejméně o 14 % oproti roku 2005.

Každý členský stát dále zajistí, aby jeho emise skleníkových plynů nepřekročily v žádném roce období 2021 – 2029 úroveň stanovenou pomocí lineární trajektorie začínající v roce 2020 průměrnou hodnotou jeho emisí skleníkových plynů v letech 2016, 2017 a 2018 a končící v roce 2030 výše určenou hodnotou. Komise přijme prováděcí akt, ve kterém stanoví roční emisní přiděly pro jednotlivé roky v období 2021 - 2030 vyjádřené v tunách ekvivalentu CO₂.

Návrh zahrnuje novou flexibilitu, která umožňuje omezené využití čistých pohlčení z určitých kategorií započítávání pro využívání půdy, změny ve využívání půdy a lesnictví a zajišťuje, aby v tomto odvětví neexistovaly žádné pasivní zůstatky. Rovněž byla zahrnuta flexibilita pro členské státy, jejichž vnitrostátní cíle v oblasti snížení emisí značně překračují průměrný cíl EU, i pro členské státy, které v roce 2013 neměly bezplatné povolenky pro průmyslová zařízení. Dalšími flexibilními mechanismy jsou půjčování z přidělu pro následující rok, přenesení na následující roky, převod na jiný členský stát, využití kreditů z projektové činnosti.

Dále návrh obsahuje např. nápravná opatření, kontrolu souladu a přezkum. K návrhu je připojen legislativní finanční výkaz.

4. Návrh nařízení o zahrnutí emisí skleníkových plynů a jejich pohlcování v důsledku využívání půdy, změn ve využívání půdy a lesnictví do rámce politiky v oblasti klimatu a energetiky do roku 2030 (LULUCF)

Cílem EU je absolutní snížení emisí na úrovni celého hospodářství dosahující alespoň 40 % do roku 2030 proti roku 1990. Co se týče využívání půdy, změn ve využívání půdy a lesnictví (dále jen LULUCF), Evropská rada se v roce 2014 vyjádřila, že: „jakmile to technické podmínky umožní a v každém případě do roku 2020 bude stanovena politika týkající se způsobu zahrnutí využívání půdy, změny ve využívání půdy a lesnictví do rámce pro omezování emisí skleníkových plynů do roku 2030.“⁸ Pařížská dohoda objasňuje, že k plnění cílů v oblasti zmírňování změny klimatu přispěje i využívání půdy a lesů.

Na emise a pohlčení skleníkových plynů v odvětví využívání půdy, změn ve využívání půdy a lesnictví (dále jen LULUCF) se v současnosti vztahují mezinárodní závazky pouze na základě Kjótského protokolu, a to do roku 2020, kdy pozbude platnosti. Nyní se provádí rozhodnutí o LULUCF (529/2013/EU). Cílem předloženého návrhu je určit, jak bude odvětví LULUCF od roku 2021 začleněno do rámce politiky EU v oblasti klimatu. Komise uvádí, že bez právního rámce, který toto provádění konsoliduje a který stanoví platná pravidla pro období po roce 2020, by mohl být způsob začlenění LULUCF do celkového rámce v EU různorodý. Rozdíly mezi jednotlivými členskými státy, pokud jde o pravidla vykazování a započítávání, by dle Komise měly negativní dopad na optimální fungování jednotného trhu.

Nařízení má stanovit závazky členských států týkající se LULUCF, které zajišťují splnění závazku Unie v oblasti snižování emisí skleníkových plynů pro období od roku 2021 do roku 2030, jakož i pravidla pro započítávání emisí a jejich pohlcování v důsledku LULUCF a kontrolu dodržování těchto závazků ze strany členských států. Oblast působnosti nařízení má odrážet oblast působnosti stávajících právních předpisů EU pro členské státy podle Kjótského protokolu, tedy vztahuje se na lesní a zemědělskou půdu a půdu, u níž došlo ke změně využívání z tohoto nebo na toto využití. Oblast působnosti zahrnuje skleníkové plyny CO₂, CH₄, N₂O.

---

⁸ Závěry Evropské rady, 23- 24. října 2014; dostupné [zde](#)

Každý členský stát musí dle tohoto nařízení zajistit, aby odvětví LULUCF nemělo po uplatnění pravidel započítávání stanovených v nařízení a s přihlédnutím k flexibilitě na jeho území žádné čisté emise. Toto je nazýváno jako pravidlo nulového pasivního zůstatku.

Jsou stanovena obecná pravidla započítávání a zvláštní pravidla započítávání při změně využití půdy z lesní (odlesněná půda) a na lesní (zalesněná půda), zvláštní pravidla započítávání pro obhospodařovanou ornou půdu, pastviny a mokřady, včetně kategorií půdy, u níž došlo k přeměně z těchto kategorií a na tyto kategorie, pravidla započítávání pro obhospodařovanou lesní půdu, přístup k započítávání pro výrobky z vytěženého dřeva, která v zásadě vycházejí ze stávajících pravidel. Přístup k započítávání pro přírodní škodlivé činitele (lesní požáry, invaze škůdců, atp.) také vychází z rozhodnutí 529/2013/EU. Členskými státy bude umožněno kompenzovat emise z jedné kategorie započítávání využití půdy odstraněním z jiné kategorie započítávání využití půdy na jejich území. Členskými státy bude umožněno rovněž kumulovat čistá pohlcení vykázaná v jejich záznamech během desetiletého období. Nadbytečná pohlcení bude možno převést na jiný členský stát s cílem pomoci zajistit dodržení pravidla nulového pasivního zůstatku. Členské státy musí rovněž zajistit odpovídající monitorování, které je v souladu s tímto nařízením, aby mohly flexibilitu využít.

Hlavními změnami je jednak to, že navrhovaný přístup ruší souběžný rámec pro podávání zpráv dle Kjótského protokolu a systém zjednodušuje s rámcem vykazování založeným na využívání půdy dle Rámcové úmluvy OSN o změně klimatu (UNFCCC)⁹, dále při započítávání pro zalesněnou půdu je zavedena možnost použít při přeměně období 30 let namísto standardní hodnoty. Další změnou je navrhovaná novější historická úroveň pro emise z orné půdy a pastvin. Co se týče započítávání pro obhospodařovanou lesní půdu, je stanoven rámec EU pro řízení a správu, který se má vzhledem ke skončení platnosti Kjótského protokolu používat po roce 2020. Komise uvádí, že ustanovení mají zlepšit přesnost a transparentnost referenčních úrovní pro lesy a proces jejich stanovování. To by mělo zahrnovat konzultace se zúčastněnými stranami v členských státech a přezkum za pomoci odborníků z členských států.

Jsou stanoveny požadavky týkající se zajištění monitorování ze strany členských států pro účely započítávání a jsou zavedeny pravidelné kontroly souladu prováděné Komisí; té bude napomáhat Evropská agentura pro životní prostředí. Dále jsou v návrhu obsažena např. ustanovení týkající se zmocnění Komise k přijímání aktů v přenesené pravomoci a ustanovení ohledně přezkumu. K návrhu je připojen legislativní finanční výkaz a dále i souhrn posouzení dopadů.

Dopad na státní rozpočet a právní řád ČR:

Nařízení budou přímo účinná. Ohledně nařízení LULUCF vláda neočekává významné dopady na státní rozpočet. Ohledně nařízení ESR vláda uvádí, že jeho dopad na státní rozpočet nelze v současnosti podrobněji určit, ale nejsou vzneseny obavy. Sdělení nemají přímý dopad na právní řád ani na státní rozpočet ČR.

- **Stanovisko vlády ČR:**

Předložené **sdělení o evropské strategii pro nízkoemisní mobilitu** vláda ČR v zásadě podporuje – ČR považuje problematiku snižování emisí z dopravy obecně za velmi důležitou a souhlasí s nutností určitého zdokonalení příslušného regulatorního rámce. Rámcová pozice ČR ze dne 7. září 2016 hodnotí pozitivně, že sdělení zahrnuje celou řadu různorodých opatření a že přechod k nízkoemisní mobilitě nevnímá EK jen jako záležitost dalšího zpřísnění emisních limitů pro vozidla na tradiční spalovací pohony. V tomto ohledu, v souvislosti s nutnými inovacemi a jejich promítnutím do koncových cen vozidel, ČR upozorňuje na problém pomalé obnovy zastaralého vozového parku

---

⁹ Tím se členskými státy i Komisí sníží administrativní zátěž a náklady.

v ČR. Rámcová pozice vlády uvádí, že ČR poměrně negativně vnímá fakt, že ve sdělení není věnována adekvátní pozornost záležitostem spojeným se snižováním emisí látek znečišťujících ovzduší – především emisí oxidů dusíku a pevných částic. V souvislosti s tímto ČR uvádí, že by měla být věnována adekvátní pozornost i využití zemního plynu v dopravě a dále i větší pozornost energetické účinnosti. Dále má ČR výhrady k některým opatřením, která dle vlády nesouvisí s danou problematikou – např. návrh nařízení o zjednodušení opatření pro rychlejší provádění projektů společného zájmu v rámci transevropské dopravní sítě nebo přezkum směrnice 2004/52/ES. V souvislosti s mýtným a revizí tzv. směrnice Euroviněta má vláda výhrady k navrhovanému rozšíření její působnosti na oblast osobních vozidel – ČR se domnívá, že tato oblast by v souladu s principem subsidiarity měla zůstat v kompetenci členských států. Dále by dle pozice vlády měla náhrada biopaliv vyráběných z potravinářské biomasy pokročilými biopalivy probíhat pozvolně a měla by jí předcházet podrobná analýza dopadů pokročilých biopaliv na životní prostředí, zejména analýza dostupnosti nezbytných surovin potřebných k výrobě těchto biopaliv.

Vláda ČR v rámcové pozici z 2. 9. 2016 vítá zveřejnění **návrhu nařízení ESR** jako důležité pro plnění cílů v oblasti snižování emisí skleníkových plynů. K cíli stanovenému pro Českou republiku v návrhu nařízení o závazném každoročním snižování emisí skleníkových plynů členskými státy v období 2021-2030 (ESR), tedy snížit emise o 14 % v roce 2030 oproti roku 2005, se vláda vyjádřila, že s tímto by ČR neměla mít větší problémy. Ačkoliv vláda návrh vítá, má určité námitky, z nichž nejvýznamnější je námitka ohledně počátku trajektorie alokace v roce 2020 a ne v roce 2021 a stanovení dle průměrných emisí z let 2016-2018, jelikož, jak uvádí, takové nastavení je spíše výhodné pro státy, u nichž dojde k nárůstu emisí skleníkových plynů v sektorech ESR, a postihuje ty státy, které podnikly dřívější kroky ke snižování emisí. Další připomínka se týká nastavení limitu pro flexibilitu mezi LULUCF a ESR, jelikož současný návrh je pro ČR příliš restriktivní. V tomto bodě požaduje vláda objasnění.

S **návrhem nařízení o zahrnutí emisí skleníkových plynů a jejich pohlcování v důsledku využívání půdy, změn ve využívání půdy a lesnictví do rámce politiky v oblasti klimatu a energetiky do roku 2030 (LULUCF)** vláda ČR v rámcové pozici ze dne 5. 9. 2016 v zásadě souhlasí. ČR podporuje zahrnutí sektoru LULUCF do rámce pro politiku v oblasti klimatu a energetiky do roku 2030 v podobě samostatného pilíře s omezenou možností flexibility mezi LULUCF a non-ETS sektory a dále podporuje sjednocení vykazování a započítávání emisí a propadů z LULUCF v rámci jednoho systému. Rámcová pozice upozorňuje, že ČR uplatní výhradu přezkumu především ohledně výše limitu flexibility s non-ETS a poukazuje na nedostatečně odůvodněné nezahrnutí propadů z kategorie obhospodařování lesa. I přes tyto připomínky vláda uvádí, že v případě pozitivního vývoje propadů z LULUCF může navržená flexibilita usnadnit plnění závazků snížení emisí v odvětvích nespádajících do systému emisního obchodování do roku 2030, snížit náklady na snížení emisí v zemědělství, eliminovat případné dopady na konkurenceschopnost zemědělského sektoru, a zamezit tak přesunu zemědělské produkce mimo EU, poklesu zemědělské produkce nebo poklesu zaměstnanosti v zemědělství.

- **Předpokládaný harmonogram projednávání v orgánech EU:**

Dokumenty byly představeny koncem července 2016. Komise vyzývá, aby Rada a EP považovaly předložené legislativní návrhy společně s návrhem reformy EU ETS za prioritu. Sdělení o evropské strategii pro nízkoemisní mobilitu má v garanci Výbor EP pro dopravu a cestovní ruch (TRAN), garančním výborem pro návrh nařízení ESR je Výbor EP pro životní prostředí, veřejné zdraví a bezpečnost potravin (ENVI), garančním výborem pro návrh nařízení LULUCF je rovněž ENVI, ENVI je i garantem sdělení o urychlení přechodu EU na nízkouhlíkovou ekonomiku. Podrobnější harmonogram projednávání balíčku v orgánech EU zatím není znám.

- **Projednávání ve výboru pro evropské záležitosti PS PČR:**

Výbor pro evropské záležitosti PS PČR projednal dokument dne 22. září 2016 a usnesením č. 311 přijal tyto závěry:

Výbor pro evropské záležitosti

1. **bere na vědomí** předložený klimatický balíček;
2. **podporuje pozici vlády** k sdělení o evropské strategii pro nízkoemisní mobilitu ČR, zejména ohledně potřeby obnovy vozového parku, snižování emisí látek znečišťujících ovzduší, využití CNG a zpoplatnění osobních automobilů;
3. **podporuje pozici vlády** k návrhu nařízení o závazném každoročním snižování emisí skleníkových plynů členskými státy v období 2021 – 2030 a
4. **podporuje pozici vlády** k návrhu nařízení o zahrnutí emisí skleníkových plynů a jejich pohlcování v důsledku využívání půdy, změn ve využívání půdy a lesnictví do rámce politiky v oblasti klimatu a energetiky do roku 2030;
5. **vyzývá vládu** k širší odborné debatě ohledně biopaliv, včetně případné analýzy dopadů pokročilých biopaliv na životní prostředí a případné větší podpoře přechodu na pokročilá biopaliva;
6. **vyzývá vládu** k velké opatrnosti při přijímání ambiciózních cílů EU v oblasti nízkouhlíkové ekonomiky a nízkoemisní mobility, které mohou velmi snížit naši konkurenceschopnost a které se mohou negativně dotýkat širokých vrstev obyvatel;
7. **vyzývá vládu**, aby neprodleně obnovila proces směřující k dostavbě Jaderné elektrárny Temelín a
8. **žádá** hospodářský výbor PSP ČR, aby zvážil projednání předloženého letního klimatického balíčku a jeho dopadů na českou ekonomiku na některé své schůzi.